

SOMMAIRE – INHOUDSOPGAVE

			Echelle Schaal
	Note de présentation	Presentatienota	A4
	Annexe I - Demande de permis d'urbanisme	Bijlage I - Aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning	
	Annexe II - Avertissement au(x) (co)propriétaire(s) et preuves	Bijlage II - Bekendmaking aan de (mede-)eigenaar(s) en bewijs	
	Autorisation préalable du gestionnaire du cours d'eau	Voorafgaande toestemming van de beheerder van de waterloop	
	Note d'intention relative au moulin Crockaert	Intentionota met betrekking tot de Crockaertmolen	
	Annexe « Arbres »	Bijlage "Bomen"	
	Plan : Documents de synthèse	Plan: Synthesedocumenten	A3
S.01	Plan de localisation	Liggingsplan	1/5000
S.02	Plan de synthèse de situation existante	Syntheseplan van de huidige toestand	1/1000
S.03	Plan de synthèse de situation projetée	Syntheseplan van de geplande toestand	1/1000
S.04	Plan de synthèse des implantations	Syntheseplan van de inplanting	1/1000
S.05	Plan de synthèse hydraulique	Hydraulisch syntheseplan	1/1000
S.06	Plan de synthèse des plantations	Syntheseplan van de aanplantingen	1/1000
S.07	Extrait du PRAS	Uittreksel uit het GBP	1/2000
S.08	Moulin Crockaert - Périmètre du bien protégé	Crockaertmolen - Perimeter van het gevrijwaard erfgoed	1/250
	Plan : Projet	Plan: Ontwerp	A0
P.01	Reportage photo	Fotoreportage	-
P.02	Plan de situation existante	Plan van de huidige toestand	1/200
P.03	Plan de situation projetée	Plan van de geplande toestand	1/200
P.04	Plan des implantations	Plan van de inplanting	1/200
P.05	Plan hydraulique	Hydraulisch plan	1/200
P.06	Plan des plantations	Plan van de aanplantingen	1/200

	Reconnexion hydraulique du Linkebeek au Geleytsbeek - Plan hydraulique	Hydraulische herverbinding van de Linkebeek met de Geleytsbeek - Hydraulisch plan	1/1000
	Reconnexion hydraulique du Linkebeek au Geleytsbeek – Profil en long	Hydraulische herverbinding van de Linkebeek met de Geleytsbeek - Lengteprofiel	1/500
D.01-1	Coupes existantes 1 à 3	Huidige doorsnedes 1 tot 3	A3 1/100
D.01-2	Coupes projetées 1 à 3	Geplande doorsnedes 1 tot 3	1/100
D.02-1	Coupes existantes 4 à 9	Huidige doorsnedes 4 tot 9	1/100
D.02-2	Coupes projetées 4 à 9	Geplande doorsnedes 4 tot 9	1/100
D.03-1	Coupes existantes 10 à 12	Huidige doorsnedes 10 tot 12	1/100
D.03-2	Coupes projetées 10 à 12	Geplande doorsnedes 10 tot 12	1/100
D.04-1	Coupes existantes 13 à 15	Huidige doorsnedes 13 tot 15	1/100
D.04-2	Coupes projetées 13 à 15	Geplande doorsnedes 13 tot 15	1/100
D.05	Détail des travaux sur le secteur moulin	Detail van de werken in de sector molen	-

PRESENTATIENOTA

1. Historiek

De waterloop Linkebeek (ook Verrewinkelbeek genoemd) is opgenomen als waterloop van 2e categorie in de Atlas van de waterlopen van 1958. Het was een zijrivier van de Geleytsbeek (vroeger Molenbeek genoemd), waarmee hij samenkwam ter hoogte van de Keyenbempt in Ukkel. Kadastrale uittreksels van rond 1935 vermelden het bestaan van de Linkebeek tussen de Grote Baan en de François Vervloetstraat.

De Linkebeek werd overwelfd toen de nieuwe wijken rond de Beersellaan aangelegd werden. Rond 1960 werd haar loop omgeleid naar de riolering onder de Grote Baan. Sinds 2015, bij de volledige renovatie van deze weg en zijn rioleringsnet, voert een gescheiden net de beek naar de Zenne.

Momenteel is de voormalige bedding van de Linkebeek tussen de Alsebergsesteenweg en de Steenveltstraat, die een groot deel van het projectgebied beslaat, opgenomen als niet-beschermde sloot in de zin van de ordonnantie van 16 mei 2019 houdende het beheer en de bescherming van onbevaarbare waterlopen en vijvers en van de nieuwe Atlas van het hydrografisch netwerk van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Bovendien liep langs de Linkebeek buurtpad nr. 64, dat de Grote Baan met de Steenveltstraat verbond. Een ander buurtpad, nr. 121 Steenstraat/Steensbroek, verbindt de Grote Baan met de Molensteenstraat. Bij de aanleg van het terrein dat eigendom is van het bedrijf voor maatschappelijke integratie Les Jeunes Jardiniers in de Grote Baan verlegden de eigenaars in 1991 pad nr. 121 om vanaf de Grote Baan samen te lopen met pad nr. 64. De twee paden werden vervolgens omgeleid in de richting van nr. 121, waardoor pad nr. 64 tussen deze nieuwe splitsing en de Steenveltrotonde buiten gebruik gesteld werd. De grondinneming van dit pad blijft echter onoverdraagbaar, onverhandelbaar en onverjaarbaar. De huidige zate van buurtpad nr. 64 vormt nog steeds een openbare erfdienstbaarheid op privégrond in domein Steenvelt (gelegen in de Steenveltstraat 20 tot 32).

2. Ontstaan van het project

De gemeente Ukkel wil al enkele jaren de verschillende beken die het gemeentelijk grondgebied doorkruisen opnieuw bovengronds laten stromen en het blauw netwerk herstellen, in overeenstemming met de gewestelijke doelstellingen in het Waterbeheerplan 2022-2027 en de gemeentelijke doelstellingen in het Natuurplan en het Klimaatactieprogramma.

De gemeente voert ook projecten uit om de overstromingen in de verschillende valleien te bestrijden. De Linkebeekvallei en in het bijzonder de Ukkelse terreinen waar de beek niet meer stroomt zijn gevoelig voor overstromingen, zoals het geval is in de Beersellaan tegenover de Steenveltstraat en in de Drogenbossesteenweg.

Een van de projecten bestaat erin de historische verbinding van de Linkebeek met de Geleytsbeek tussen de Korte Linkebeekstraat en de Keyenbempt te herstellen door ze bovengronds te laten stromen telkens wanneer dat mogelijk is.

In 2011 gaf Leefmilieu Brussel aan bureau GEI de opdracht om een haalbaarheidsstudie en een voorontwerp uit te voeren voor de heraansluiting van de Linkebeek op de Geleytsbeek in de Keyenbempt. Deze studie werd in 2018 aan de gemeente voorgesteld. Tijdens deze vergadering werd beslist om de tracés van de voormalige bedding van de waterloop te onderzoeken in de richting van de Steenveltstraat en tussen de Molensteenstraat en de Drogenbossesteenweg. Dit dossier werd in 2020 on hold gezet door Leefmilieu Brussel.

De gemeente wou dit project hervatten en heeft in dit kader een subsidie van Leefmilieu Brussel gekregen (subsidie Klimaatactie 2023) voor de heraanleg van het deel van deze beek tussen de Korte Linkebeekstraat en de rotonde in de Steenveltstraat en voor de heraanleg van een buurtpad langs de beek, om zo een echte koeltecorridor te creëren.

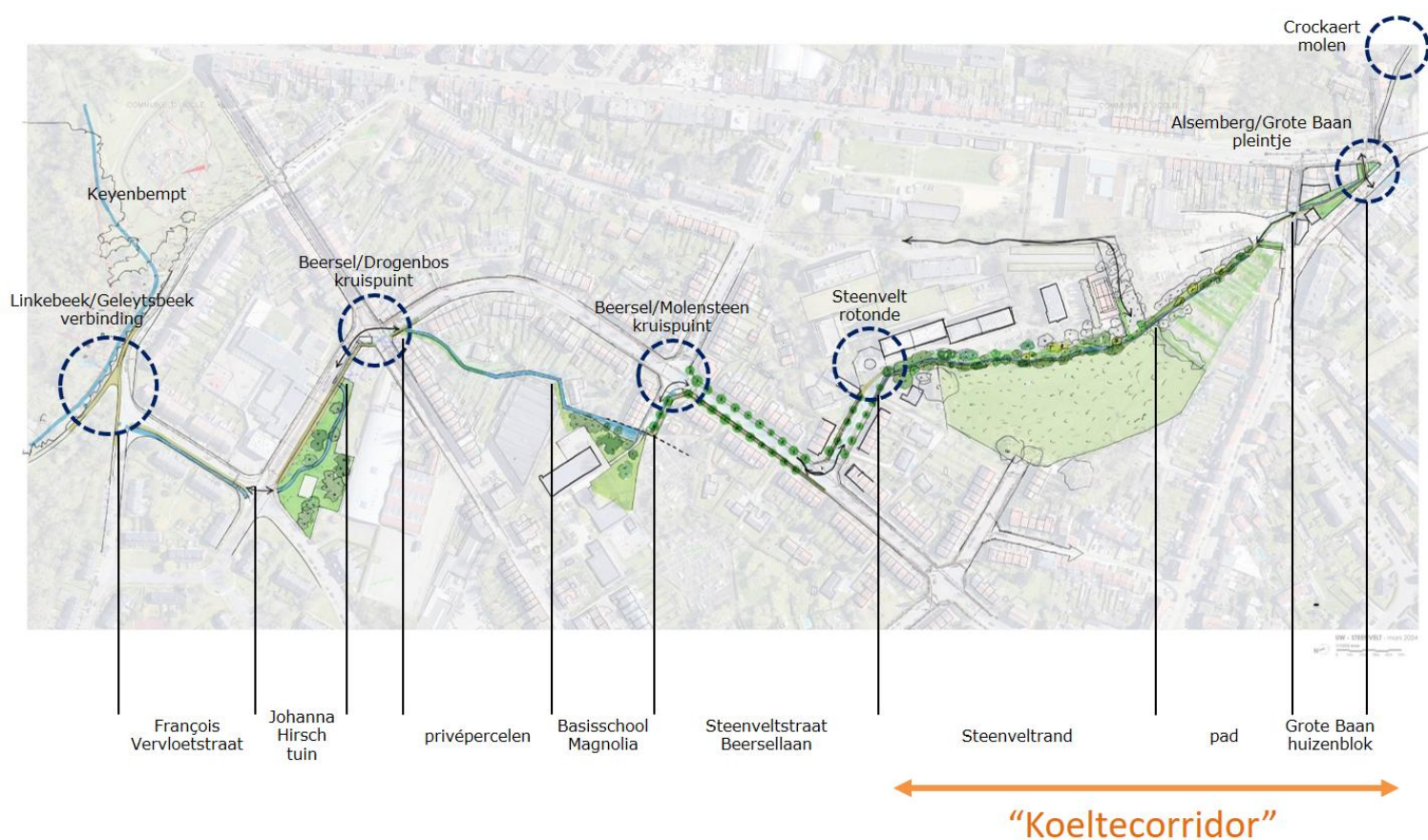
De gemeente overweegt zo de beek in verschillende fases te herstellen:

- **Deel tussen de Korte Linkebeekstraat en de rotonde in de Steenveltstraat: prioritair gedeelte dat het voorwerp uitmaakt van deze aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning en van de subsidie van Leefmilieu Brussel.**

- Deel tussen de rotonde in de Steenveltstraat en de Drogenbossesteenweg.

- Deel tussen de Drogenbossesteenweg en de Keyenbempt. Een deel van dit gedeelte is al aangelegd op het gemeenteterrein ter hoogte van de Melkriekstraat en de François Vervloetstraat.

Figuur 1 hieronder toont ter informatie het bestudeerde tracé voor de verbinding van de Linkebeek met de Geleytsbeek. Plannen "Hydraulische verbinding van de Linkebeek met de Geleytsbeek – Hydraulisch plan" en "Hydraulische verbinding van de Linkebeek met de Geleytsbeek – Lengteprofiel" tonen dit tracé meer in detail.

Figuur 1. Schets met het bestudeerde tracé voor de verbinding van de Linkebeek met de Geleytsbeek.

3. Doelstellingen van het project

De voornaamste uitdaging van het project is om een groot deel van de Linkebeek, die momenteel gekanaliseerd is, bovengronds te laten stromen, dat optreedt als een element dat koelte biedt en de biodiversiteit stimuleert, in een context van aanpassing aan de klimaatveranderingen.

- Het groen en blauw netwerk opwaarderen door de Linkebeek bovengronds te laten stromen:
 - . Het beleid van herstelling van het blauw netwerk van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en van de gemeente voortzetten
 - . De biodiversiteit stimuleren, meer bepaalde vochtige milieus, door de aanwezigheid van water
 - . De capaciteit van koelte-eiland van de stedelijke ruimte verbeteren via een waterverplaatsing en inheemse planten op het overgrote deel van het project
 - . De beek opwaarderen en zichtbaar maken
 - . Op termijn de Linkebeek verbinden met de Geleytsbeek
- De levenskwaliteit verbeteren:
 - . Het verkeer van alle gebruikers coördineren, verbeteren en beveiligen
 - . De landschapskwaliteiten van de openbare ruimte verbeteren
 - . Pad nr. 64 heraanleggen om te genieten van het koelte-eiland
 - . De overstromingen in het stroomgebied voorkomen door de uitzonderlijke regens beter te beheeren en het regenwater te benutten

4. Huidige toestand

. Oorsprong van eigendom:

Het deel van de voormalige bedding van de Linkebeek maakt nu deel uit van het niet-gekadastreerd domein.

Dit niet-gekadastreerd domein begint tussen de Korte Linkebeekstraat en de Grote Baan en loopt langs de achtergevel van de huizen in de Alsebergsesteenweg (rechteroever) en de gemeentegrens met Drogenbos (linkeroever). Na de Grote Baan blijft het niet-gekadastreerd domein een deel van de gemeentegrens volgen alvorens in een rechte lijn in noordwestelijke richting te vertrekken en vervolgens te kronkelen langs domein Steenvelt (Steenveltstraat 20 tot 32) in het oosten (rechteroever) en een groengebied in het westen (linkeroever), eigendom van het OCMW van de stad Brussel. Het eindigt net voor de rotonde gevormd door het oostelijke uiteinde van de Steenveltstraat.

De provincie Brabant, die de waterlopen van de 2e categorie beheert (zoals de Linkebeek op die plaats was), was eigenaar van de voormalige bedding. Na de opsplitsing van de provincie Brabant op 1 januari 1995 werd de voormalige bedding van de Linkebeek (niet-gekadastreerd domein) eigendom van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. In november 2024 ondertekenden het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de gemeente Ukkel een preciaire gebruiksovereenkomst om de gemeente in staat te stellen het project uit te voeren.

. Stedelijke toestand:

De perimeter van het project ligt in het Brussels gewest. Hij begint in de aftakingswaterloop van de Crockaertmolen en loopt verder in de huidige bedding van de Linkebeek tot na de doorgang onder de Alsebergsesteenweg. Vanaf dit punt ligt de Linkebeek die opnieuw bovengronds stroomt in de hierboven voormalige bedding van de Linkebeek (niet-gekadastreerd domein). Ter hoogte van domein Steenvelt ligt de heraanleg van pad nr. 64 gedeeltelijk op dit domein, aangezien de huidige zate van buurtpad nr. 64 nog steeds een openbare erfdienstbaarheid op privégrond in domein Steenvelt vormt.

De Grote Baan, die in de perimeter van het project ligt en ondergronds gekruist wordt door de Linkebeek, is geasfalteerd. De trottoirs van deze straat zijn bekleed met betonnen straatstenen. Het project omvat ook een deel van de trottoirs in straatstenen van de Steenveltstraat om de waterloop tijdelijk ondergronds aan te sluiten op de riolering.

Buurtpad nr. 64 heeft momenteel een dolomietbekleding tot aan de splitsing met pad nr. 121. Vanaf de splitsing tot aan de rotonde in de Steenveltstraat is pad nr. 64 deels zichtbaar en in aarde.

Op ons onderzoeksterrein (met andere woorden in de interventieperimeter) zijn dichte groene ruimtes aanwezig:

- 2 bestaande bomen bevinden zich in het niet-gekadastreerd domein tussen de Korte Linkebeekstraat en de Grote Baan;
- De perimeter is bezaaid met talrijke grote en kleine bomen. Er staan 67 hoogstammen en 26 jonge bomen tussen de Grote Baan en de rotonde in de Steenveltstraat;
- Van de 67 hoogstammen worden er 7 beschouwd als afgestorven of verkommerend en worden de meeste behouden;
- Er staan talrijke struiken en heesters langs de perimeter;

Er staan ook talrijke bomen buiten de perimeter.

De site wordt omringd door particuliere vrijstaande huizen en appartementsgebouwen van 6 verdiepingen. In het zuidelijke deel staan de gebouwen op één lijn op de eigendomsgrens en wijken ze vervolgens van deze weg af, waardoor de site eruitziet als een intieme, lineaire promenade met bomen.

. Hydrologische toestand:

De Linkebeek is opgenomen als een onbevaarbare waterloop in de Atlas van het hydrografisch netwerk van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, aangenomen bij besluit van 23 mei 2024.

Ze ontspringt in Ukkel, dicht bij de Waterloosesteenweg, in het Zoniënwood. Tot aan de de Perckestraat is de waterloop overwelfd, het deel dat niet beschermd is. Vanaf het punt waar hij opnieuw bovengronds stroomt is de waterloop beschermd. Hij loopt eerst langs de de Perckestraat, het deel dat door de gemeente beheerd wordt. Hij loopt in een U-vormig betonnen werkstuk - waar werken aan de gang zijn om deze oevers te beplanten - en vervolgens in een bedding met natuurlijke oevers. Op het einde van de de Perckestraat komt de waterloop onder het beheer van de provincie Vlaams-Brabant te staan. Hij loopt in eerste instantie op de grens tussen de gemeente Ukkel en Linkebeek en doorkruist vervolgens de gemeente Linkebeek. Tijdens deze doorkruising stromen de zijrivieren Wijnborrebeek, Jezuïetenbeek en Koekoeksbeek in deze beek. Hij loopt daarna opnieuw op de grens tussen de gemeente Ukkel en Linkebeek. Aan de kant van Ukkel voedt hij de Crockaertmolen via een niet-beschermd aftakkingswaterloop. Ter hoogte van de Korte Linkebeekstraat en de Grote Baan, op de grens tussen Ukkel en Drogenbos, stroomde de waterloop tot de jaren '60 naar het noorden naar de huidige rotonde in de Steenveltstraat en vervolgens in de Geleytsbeek ter hoogte van de Keyenbempt. Tijdens de werken in de jaren '60 werd de Linkebeek omgeleid in een ondergronds werkstuk onder de Grote Baan om in de Zenne te stromen (zie deel "Historiek").

5. Grondinneming en oppervlakte van het project

De grondinneming van het project omvat:

- Ongeveer 18 m² op percelen in de Linkebeekstraat 11 (Crockaertmolen);
- De helft van de bedding van de Linkebeek (deel van de bedding op het grondgebied van Ukkel) over een lineaire afstand van 140 meter, vanaf de Crockaertmolen tot voordat de Linkebeek in de collector onder de Korte Linkebeekstraat stroomt;
- Het niet-gekadaastreerd domein, bestaande uit de voormalige bedding van de Linkebeek en de wegruimte, tussen de Korte Linkebeekstraat en de rotonde in de Steenveltstraat;
- Ongeveer 590 m² voor de heraanleg van pad nr. 64 als erfdienstbaarheid op domein Steenvelt en op percelen ten zuiden van domein Steenvelt;
- Ongeveer 133 m² op het perceel in de Steenveltstraat 18.

In de huidige toestand beslaat de interventieperimeter ongeveer **2.475 m²**, waarvan momenteel ongeveer 126 m² ondoorlatend oppervlak, 290 m² halfdoorlatend oppervlak (bestaand pad in dolomiet) en 2.058 m² oppervlak in volle grond.

Het project vergroot de halfdoorlatende oppervlakken licht door de heraanleg van pad nr. 64 in aarde-puzzolaan en de ondoorlatende oppervlakken met de waterdichte bodems van de waterloop (betonnen goot, stompe keien). Het voorziet in een nieuw ondoorlatend oppervlak van 171 m² (waarvan 45 m² waterdichte waterloop), een nieuw halfdoorlatend oppervlak van 527 m² (waarvan 129 m² vlonders) en 1.776 m² volle grond.

6. Geldende wettelijke voorschriften en regelgeving

. Gewestelijk Bestemmingsplan:

Het project ligt in een groengebied voor de sector van de Crockaertmolen en vervolgens in woongebied.

. Bijzonder Bestemmingsplan:

Aan de Crockaertmolen (Linkebeekstraat 11) ligt het project in het gebied van BPA nr. 46bis Put van Calevoet.

Aan het eigendom in de Steenveltstraat 18 ligt het project in het gebied van BPA nr. 13 Wijk Molensteen.

. Gewestelijke stedenbouwkundige verordening:

Het zuidelijk deel (stroomopwaarts) van het project, dicht bij de Linkebeekstraat, de Alsebergsesteenweg, de Korte Linkebeekstraat en de Grote Baan, ligt in toegankelijkheidszone B.

Het noordelijk deel (stroomafwaarts) van het project, dicht bij de Steenveltstraat, ligt in toegankelijkheidszone C.

Het project ligt grotendeels op niet-gekadaastreerd domein, eigendom van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (zie deel "Oorsprong van eigendom"), waarop de beek heraangelegd wordt. De rest van het project, meer bepaald pad nr. 64 in erfdienstbaarheid, ligt op de aangrenzende percelen.

. Erfgoed:

De perimeter van het project neemt een klein deel van het beschermd oppervlak van de Crockaertmolen in, die beschermd is sinds 8 augustus 1988.

7. Beschrijving van het project

Het project voorziet in de aanleg van een deel van 577 strekkende meter (1m) waterloop tussen de Korte Linkebeekstraat en de Steenveltstraat. Over het hele traject wordt 330 1m waterloop in verschillende delen bovengronds gebracht: tussen de Korte Linkebeekstraat en de Grote Baan, vervolgens gedeeltelijk langs pad nr. 64 dat toegankelijk is vanaf de Grote Baan en vanaf het verlengde van het pad dat in het kader van het project aangelegd werd tot aan de rotonde in de Steenveltstraat.

Meer bepaald omvat het project de volgende delen:

- Een deel ingegraven in de bedding van de huidige Linkebeek tussen de Crockaertmolen (gelegen in de Linkebeekstraat 11) en het opduiken in de openlucht gelegen op het kruispunt van de Alsebergsesteenweg en de Korte Linkebeekstraat.
- Een deel in een open geul op het niet-gekadastraerd domein tussen de kruising van de Alsebergsesteenweg en de Korte Linkebeekstraat tot aan de Grote Baan 6.
- Een deel opnieuw gekanaliseerd onder de rijbaan van de Grote Baan totdat het opnieuw in de openlucht uitkomt langs pad nr. 64, achter het perceel in de Grote Baan 7 in Drogenbos.
- Een gekanaliseerd deel onder pad nr. 64 totdat het 40 meter verder uitkomt.
- Het laatste deel is in de openlucht tot aan de rotonde in de Steenveltstraat.

. Delen van de ruimte:

Het opnieuw opduiken van de beek in de openbare ruimte en de heraanleg van pad nr. 64 vereisten enkele wijzigingen in de beplanting, meer bepaald in de bomen, waarvan sommige verplant en verplaatst of gerooid worden. Op de moeilijkste punten kruist het pad de beek met houten vlonders. Afgezien van de houten vlonders wordt het hele pad van de Grote Baan tot aan de Steenveltrotonde heraangelegd in aarde-puzzolaan. Het behoudt een comfortabele breedte (2 meter, behalve op plaatsen waar de ruimte beperkter is), waardoor het mogelijk wordt om langs de Linkebeek te wandelen. Er is af en toe een bekleding in "blauwe steen" zichtbaar langs de rand van het pad wanneer de beek gekanaliseerd wordt om ze te identificeren.

. Parkeren en toegang tot de woningen:

Het project wijzigt de parkeerplaatsen en de toegangen tot de woningen niet.

. Beplanting:

Het tracé van het pad dat langs de waterloop in de openlucht heraangelegd wordt strekt ertoe het bomenrijk erfgoed te bewaren en de huidige vegetatie zo veel mogelijk in stand te houden. Het is immers de doelstelling van het project om deze koele ruimte die gecreëerd wordt door de vegetatie te beschermen. Enkele nieuwe bomen, bodembedekkers, vaste planten en struiken versterken de bestaande vegetatie langs de waterloop. De oevers worden beplant met hydrofiele soorten (vochtige gebieden) en het zuidelijke deel van de waterloop wordt onderbroken door kokosrollen, die ook beplant worden. Op regelmatige afstanden worden er hogere hagen geplant om de inblik op de nabijgelegen woningen te verminderen, meer bepaald de gebouwen op domein Steenvelt.

De gekozen planten zijn allemaal inheems (of in sommige gevallen genaturaliseerd) en dragen bij aan de versterking van de lokale biodiversiteit en de strijd tegen de effecten van hitte-eiland.

Overzicht van de te vellen/planten bomen:

In het kader van het project:

- Worden 4 bomen gerooid aangezien ze op het tracé van het pad staan. Drie daarvan zijn afgestorven of verkommerende bomen (twee *Betula pendula* en een *Prunus cerasifera negra*) en een is een hoogstam (*Acer pseudoplatanus*);
- Worden 2 bomen (*Sambucus nigra*, een hoogstam en een jonge boom) op het tracé van het heraan te leggen pad verplant en/of ontworteld en gestekt om in het project bewaard te worden;
- Wordt 1 nieuwe boom geplant (*Carpinus betulus*).

Bovendien moeten er wat struiken verwijderd worden om de waterloop bovengronds te kunnen laten stromen.

Als tegenprestatie wordt de oever langs de waterloop beplant met een groot aantal hydrofiele planten, waardoor een vochtig gebied ontstaat met soorten die aangepast zijn aan hun omgeving. De oevers vertegenwoordigen ongeveer 245 m².

Om de impact op de boomwortels te beperken worden de graafwerken in de buurt van de bomen uitgevoerd met extra voorzorgsmaatregelen: ze worden zorgvuldig met de hand uitgevoerd. De tegengekomen wortels worden netjes doorgezaagd door een geschoolde boomverzorger. De doorsnede is netjes en loodrecht op de as van de wortel en wordt ingesmeerd met een plantaardig smeersel of een gelijkaardig product. Het houtafval van de zaagwerken wordt uit de sleuf verwijderd.

Er worden ook beschermingen rond de boomstammen aangebracht om ze te beschermen.

. Hydrologie:

Om de Linkebeek te herstellen op haar historische loop moeten we water halen uit de huidige Linkebeek. Het maaiveld op de plaats van de voormalige bedding van de beek ligt hoger dan het niveau van de huidige bedding van de beek voordat het water in de collector stroomt. Door dit verschil kan het water niet door de zwaartekracht opgevangen worden. De voormalige bedding werd opgevuld en er is vegetatie gekomen. Om deze vegetatie te behouden en een ondiepe bedding in de openlucht met natuurlijke oevers te creëren werd beslist om omhoog te gaan tot aan de Crockaertmolen (gelegen in de Linkebeekstraat 11) om water te nemen, dat via een sifonsysteem tussen de molen en de Korte Linkebeekstraat naar de herstelde bedding van de beek geleid wordt. Dankzij dit systeem kan de diepte van de bedding van de beek, die opnieuw bovengronds zal stromen, met ongeveer 1,50 meter verkleind worden.

De Crockaertmolen wordt gevoed door een aftakkingswaterloop die niet beschermd is in de Atlas van het hydrografisch netwerk van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Om de sifon te verwezenlijken wordt de waterwinning uitgevoerd in de aftakkingswaterloop van de molen, aan de linkerkant van de waterloop, voor het rad van de molen (zie document "Intentienota met betrekking tot de Crockaertmolen"). De waterwinning gebeurt via een buis die aansluit op de huidige bedding van de Linkebeek. Bij de indiening van de aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning zijn er nog twee technische mogelijkheden: 2 DN 150 of 1 DN 250. De keuze van de te plaatsen buizen hangt af van de financiële belastende factoren en van de technische haalbaarheid, meer bepaald ter hoogte van de Crockaertmolen (dit onderwerp wordt besproken met de aannemer die verantwoordelijk is voor de werken en de eigenaar van de molen, die in het kader van dit project geraadpleegd werd en er positief tegenover stond). Deze HDPE-buizen zijn volledig waterdicht om de goede werking van de sifon te verzekeren. Deze buizen worden geplaatst op 1 meter diepte (tussen de huidige bedding van de waterloop en de bovenkant van de buis), op de rechteroever (op het grondgebied van Ukkel). De buis wordt enkelvoudig omhuld. Er wordt bovendien een bescherming in plastic geplaatst bovenop de buizen om de aanwezigheid ervan aan te geven bij interventies in de bedding van de beek. De sifon eindigt vlak voor de invoer van de huidige beek in de collector van de Korte Linkebeekstraat. Het afgetapte water stroomt bovengronds via een bron aan het uiteinde van de sifon.

De huidige materialen in de bedding worden teruggeplaatst, met uitzondering van de overtollige materialen, die afgevoerd worden. De helling van de bedding blijft ongewijzigd.

De uitvoering van deze werken vereist overigens dat de waterloop drooggelegd wordt. Stroomopwaarts van het punt waar de buizen ingegraven worden in de bedding van de bestaande beek wordt er een dam geplaatst en tijdens de werken zal er tijdelijk gepompt worden naar de collector (RWA) in de Korte Linkebeekstraat.

Opmerking: de provincie Vlaams-Brabant is de beheerder van dit deel van de Linkebeek. De toelating die door haar gegeven werd is bij de onderhavige aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning gevoegd.

Het gemiddeld debiet van de Linkebeek, gemeten ter hoogte van de Alsebergsesteenweg, bedraagt ongeveer 100 l/s¹. Naargelang de diameter en het aantal geplaatste buizen in de waterloop van de molen bedraagt het debiet van het genomen water 36 l/s (voor 2 DN 150) ofwel 50 l/s (voor 1 DN 250). De buizen worden belast, wat betekent dat het debiet dat uit de beek genomen wordt en dus in de openlucht stroomt altijd vastligt. De rest van het debiet van de huidige Linkebeek vervolgt zijn huidige weg in de collector (RWA).

De waterloop stroomt opnieuw bovengronds in 3 sectoren:

- Tussen de Alsebergsesteenweg en de Grote Baan over 54 lm met een waterval, een weggetje en een goot van 50 cm breed en 35 cm diep. Het maximale waterpeil wordt geschat op 10 cm.
- Aan het begin van het pad over 20 lm met een zomerbedding van 60 cm breed en een winterbedding van 1,80 meter en oevers gestabiliseerd met palen en beplante kokosrollen voor een diepte van 95 cm. Het maximale waterpeil wordt geschat op 10 cm.
- Op de rest van het pad over 256 lm met een zomerbedding van 40 cm breed en natuurlijke oevers voor een diepte van minstens 30 cm. Het maximale waterpeil wordt geschat op 15 cm.

Stroomafwaarts van de perimeter van het project wordt de beek aangesloten op een slikker op de rotonde in de Steenveltstraat. In afwachting van het herstel van de Linkebeek in de volgende delen tot de verbinding met de Geleytsbeek (zie deel "Ontstaan van het project") wordt het water geloosd in de riolering in de Steenveltstraat. Tijdens deze tijdelijke situatie wordt het genomen waterdebiet verkleind tot ongeveer 5 l/s, waardoor aan de behoeften van de vegetatie voldaan kan worden zonder water te verspillen of de riolering in de Steenveltstraat te overbelasten. Er moet opgemerkt worden dat het debiet dat stroomafwaarts in de riolering in de Steenveltstraat geloosd wordt slechts 0,13 % van de capaciteit van de riolering in deze straat en 0,5 % van de capaciteit van de riolering in de Beersellaan vertegenwoordigt. Het risico op overbelasting van deze riolen door deze lozing in de tijdelijke fase is bijgevolg zeer miniem.

¹ <https://hydria.be/interactieve-kaart-meetstations/>

8. Algemeen nut van het project

Het project voor de verbinding van de Linkebeek met de Geleytsbeek heeft verschillende doelstellingen die samenhangen met milieukundige, ecologische en maatschappelijke voordelen. Dit project ligt in lijn met de gewestelijke doelstellingen die beschreven staan in het Waterbeheerplan 2022-2027 van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

1. Aanleg van een koelte-eiland en strijd tegen de gevolgen van de klimaatveranderingen

De gemeente Ukkel heeft een studie² voor de diagnose van de kwetsbaarheden van het grondgebied aangevraagd in het kader van het Klimaatactieprogramma³. Deze studie geeft aan dat de sector van de projectzone significante tekenen van kwetsbaarheid, blootstelling aan en gevoeligheid voor de klimaatveranderingen vertoont, maar ook een matig (dus zwakker) teken van aanpassingsvermogen. Deze studie wordt aangevuld met het uitvoeringsplan van koelte-eilanden (SKE) op het gemeentelijk grondgebied⁴, dat de projectzone identificeert als een van de potentiële aan te leggen SKE's. De Alsebergsesteenweg, de Beersellaan en de Grote Baan zijn zones die als hitte-eilanden geïdentificeerd zijn op de kaart met de koelte-eilanden van Leefmilieu Brussel.⁵

De aanleg van een koelte-eiland vormt een maatregel om het grondgebied aan te passen aan de gevolgen van de klimaatveranderingen en is dus gunstig voor de buurtbewoners, die kunnen genieten van een groene parel, dicht bij het water, in het bijzonder tijdens hittegolven.

2. Beheer van het regenwater en strijd tegen de overstromingen en de problemen van opstijgend vocht in het stroomgebied

Hoewel het gebied buiten maar in de onmiddellijke nabijheid van een gebied met laag overstromingsgevaar ligt, is het regelmatig onderhevig aan overstromingen.

De beek is in Vlaanderen gekanaliseerd, met het risico op ongecontroleerde vertakkingen van afvalwater. Daarbij komen de risico's op overstroming bij hevige regenval en overstromingen. Door de Linkebeek op haar historische loop opnieuw bovengronds te laten stromen kan de belasting op de beek in het gekanaliseerd deel in Vlaanderen dus verlicht worden door een deel van het water van de Linkebeek naar de Geleytsbeek te sturen. Er moet opgemerkt worden dat de Geleytsbeek zodanig gedimensioneerd is dat ze het water van de Linkebeek kan opvangen zodra de verbinding tot stand gekomen is.

Tegelijk zijn de Ukkelse terreinen in dit stroomgebied die niet meer doorkruist worden door de beek onderhevig aan herhaaldelijke overstromingen, meer bepaald de Beersellaan tegenover de Steenveltstraat en de Drogenbossesteenweg.

Bovendien kennen deze woningen terugkerende problemen van opstijgend vocht en bemalingswater in de kelders.

Door de beek opnieuw bovengronds te laten stromen kan de grondwaterspiegel dalen en kunnen zo de problemen van opstijgend vocht in de naburige woningen bestreden worden. Door de beek bovengronds te laten stromen, in combinatie met het beheer van het oppervlaktewater op de wegen van het stroomgebied, kan bovendien het oppervlaktewater vertraagd worden en kunnen de overstromingen bestreden worden.

² https://www.uccle.be/sites/default/files/filemanager/Com/Docu/annexe1_etude_cartographique_vulnerabilites_U1180_fr.pdf

³ https://www.uccle.be/sites/default/files/filemanager/Com/Docu/KAP_luik_grondgebied_U1180_nl.pdf

⁴ https://www.uccle.be/sites/default/files/filemanager/Com/Docu/annexe2_etude_cartographique_IFU_U1180_fr.pdf

⁵ https://environnement.brussels/sites/default/files/ilots_de_fraicheur_ensemble.pdf

3. Historische herstelling van de Linkebeek en van de landschappen

De verbinding van de Linkebeek met de Geleytsbeek ter hoogte van de Keyenbempt draagt bij aan de herstelling van deze beek in het landschap. Zo wordt ze opgewaardeerd en opnieuw geïntegreerd in het natuurlijk erfgoed van de gemeente en het gewest. Deze herstelling helpt bovendien de leefomgeving te verbeteren en deze natuurlijke hulpbron zichtbaar te maken.

4. Voordelen op vlak van biodiversiteit

De herstelling in de natuurlijke toestand van de beek door ze overal waar mogelijk opnieuw bovengronds te laten stromen en de aanleg van natuurlijke oevers creëert een milieu dat geschikt is om biodiversiteit te onthalen en voor de stroming van het water in periodes van hoogwater. Dat draagt bij aan de herstelling van de natuurlijke habitats van de lokale fauna en flora en aan de aanleg van een groen en blauw netwerk waardoor de natuurlijke ruimtes stroomopwaarts en stroomafwaarts van het project verbonden kunnen worden.

5. Verbeteringen op vlak van mobiliteit

Ondanks de omleiding naar pad nr. 121 wordt pad nr. 64 nog steeds gebruikt door buurtbewoners en wandelaars, hoewel het pad smal en in aarde is. Pad nr. 121 is bovendien ook smal en vaak modderig. Er moet ook opgemerkt worden dat buurtbewoners die momenteel pad nr. 64 gebruiken over de oprit van domein Steenvelt aan de Steenveltrotonde moeten lopen om het pad onder de bomen te bereiken. De heraanleg van pad nr. 64, met een verharding in aarde-puzzolaan, vanaf het kruispunt tot aan de rotonde herstelt een officiële voetgangersverbinding in de zone en biedt een aangename omgeving om het woongebied rond de Steenveltstraat te verbinden met dat van de Grote Baan en de Alsebergsesteenweg en hun winkels.

6. Problemen van sluikstorten

Ter hoogte van de mede-eigendommen in de Steenveltstraat 20 tot 32 op de rechteroever van de perimeter is dit deel van de verwaarloosde beek de plek waar vaak allerlei afval gestort wordt, bovenop groenafval. De dienst Groene Ruimtes van de gemeente Ukkel werkt op dit terrein om de vegetatie te onderhouden, terwijl de dienst Reinheid het afval afgevoerd heeft. De bezetting van de ruimte dankzij de beek die opnieuw bovengronds stroomt en het pad erlangs maakt een zekere sociale controle mogelijk, waardoor het sluikstorten vermeden zou kunnen worden.